

پیشنهاد کاهش مالیات بر سوخت برای کاهش هزینه‌های زندگی

کمیته انرژی سنا در گزارشی که اخیراً به مجلس ارائه شده، اصلاح ساختار مالیات بر ارزش افزوده فرآورده‌های نفتی را به منظور کاهش قیمت بنزین و گازوئیل در پمپ‌بنزین‌ها پیشنهاد کرده است. بر اساس این طرح، نرخ هشت درصدی مالیات بر ارزش افزوده صرفاً بر اساس «هزینه محموله در مبادی ورودی» (landed cost) محاسبه شود و عوارض دولتی، حاشیه سود و هزینه‌های توزیع شرکت‌های بازاریابی از مبنای محاسبه این مالیات حذف گردد. در حال حاضر، مالیات بر ارزش افزوده بر روی مجموع این هزینه‌ها اعمال می‌شود که به گفته کارشناسان، نوعی «مالیات بر مالیات» ایجاد کرده و هزینه نهایی سوخت را به طور قابل توجهی افزایش می‌دهد.

✓ **جزئیات پیشنهاد و وضعیت فعلی:** بر اساس گزارش کمیته، در ساختار فعلی، مالیات بر ارزش افزوده به ازای هر لیتر گازوئیل و بنزین به ترتیب معادل ۱۶,۱۴ و ۱۵,۸۶ شیلینگ است که در صورت اجرای این طرح، به میزان قابل توجهی کاهش خواهد یافت. این پیشنهاد در حالی مطرح می‌شود که قیمت سوخت در ماه می ۲۰۲۶ به دلیل جنگ آمریکا و اسرائیل با ایران، به بالاترین سطح تاریخی خود یعنی ۲۴۲,۹۲ شیلینگ برای گازوئیل و ۲۱۴,۲۵ شیلینگ برای بنزین رسیده بود و پس از مداخلات دولت، در حال حاضر به ترتیب ۲۱۷,۸۶ و ۲۱۴,۰۳ شیلینگ در نایروبی است. کمیته معتقد است که این اصلاحات مالیاتی راهکاری پایدارتر از یارانه‌های موقتی برای کاهش هزینه‌های حمل و نقل و تولید و بهبود قدرت خرید خانوارها خواهد بود.

✓ **چالش‌های پیش رو:** با این حال، اجرای این پیشنهاد با چالش جدی کاهش درآمدهای مالیاتی دولت مواجه است، زیرا خزانه‌داری کل انتظار دارد در سال مالی منتهی به ژوئن ۲۰۲۷ مبلغ ۹۴ میلیارد شیلینگ از محل مالیات بر سوخت دریافت کند. این موضوع در حالی رخ می‌دهد که نرخ فعلی هشت درصدی مالیات بر ارزش افزوده که به طور موقت برای پاسخ به بحران قیمت‌های جهانی تصویب شده، در تاریخ ۱۴ اکتبر منقضی خواهد شد و در صورت عدم تمدید یا اصلاح، نرخ مالیات به ۱۶ درصد بازخواهد گشت که می‌تواند فشار جدیدی بر هزینه‌های زندگی وارد کند.